

بیمه زندگی مفید

نقش صنعت بیمه در سرمایه گذاری برای تولید

برای ارائه در دویست و دهمین نشست علمی- تخصصی مرکز پژوهش های توسعه و آینده نگری

۱۴۰۴/۰۳/۱۳

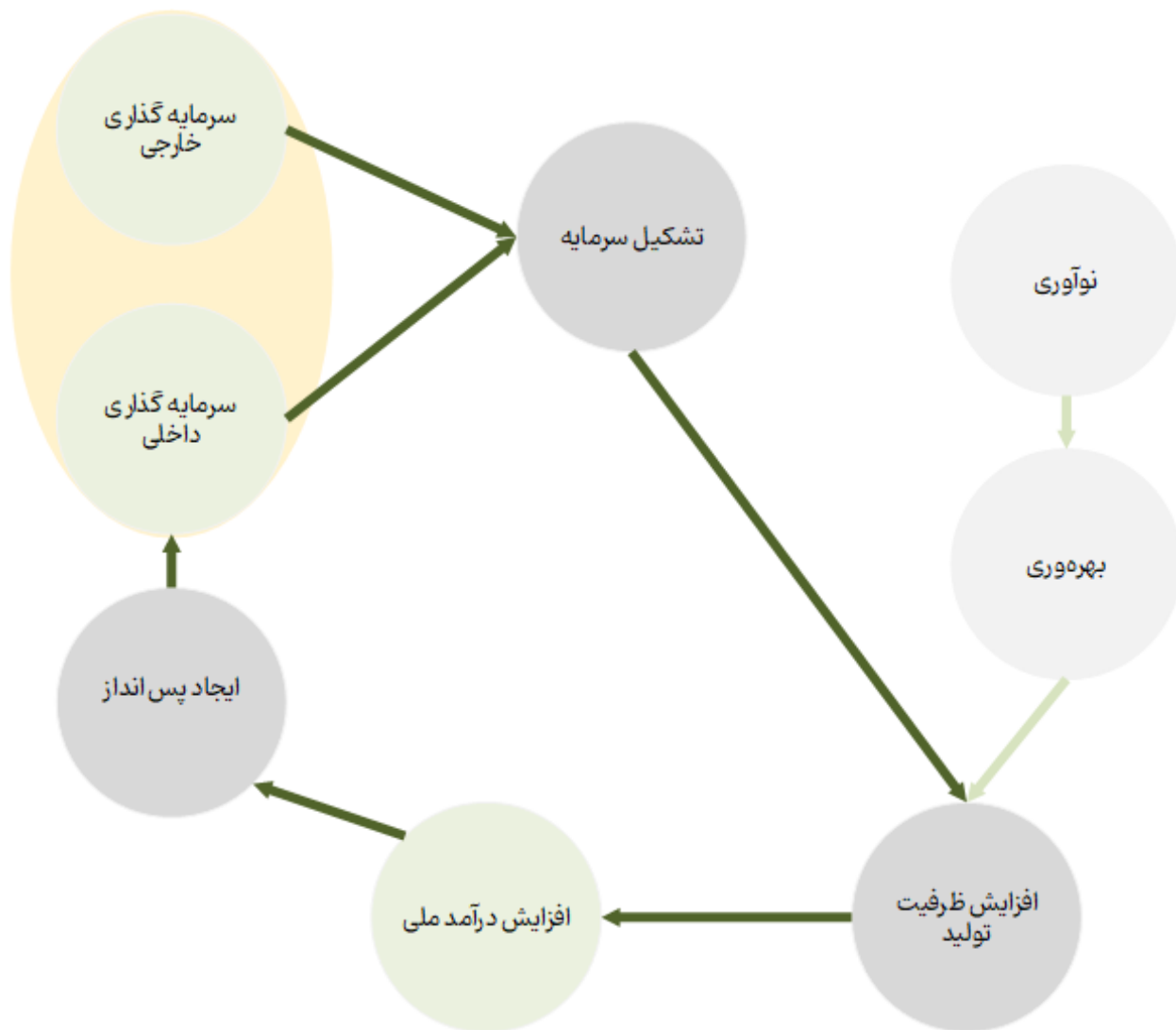
آنچه خواهیم گفت ...

- نقش سرمایه‌گذاری در شاخص رشد اقتصادی و عوامل تولید
- عوامل تأثیر گذار بر تشکیل سرمایه
- نقش صنعت بیمه در توسعه اقتصادی / امنیت سرمایه‌گذاری
- کاهش ریسک‌های فعالیت‌های تولیدی از طریق ارائه پوشش‌های بیمه‌ای تخصصی
- تأثیر خسارات ناشی از بلایای طبیعی بر روی اقتصاد
- تأمین مالی شرکت‌ها از طریق سرمایه‌گذاری ذخایر فنی
- سهم حق بیمه تولیدی صنعت بیمه از تولید ناخالص داخلی (GDP)

رابطه‌ی سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی

سرمایه گذاری و تشکیل سرمایه، نقشی کلیدی در یک سیستم اقتصادی دارد. بدون تزریق سرمایه، زنجیره‌ی رشد اقتصادی متوقف می‌شود.

نمودار مقابل نشان می‌دهد که چگونه سرمایه گذاری میتواند نقطه شروع زنجیره ای باشد که منجر به افزایش درآمد ملی و رشد اقتصاد می‌گردد.

سرمایه گذاری و رشد اقتصادی: ایران دهه ۹۰

سال	نسبت سرمایه گذاری به GDP (%)
۱۳۹۰	۲۴.۷
۱۳۹۱	۲۰.۴
۱۳۹۲	۱۹.۴
۱۳۹۳	۲۱.۹
۱۳۹۴	۲۰.۵
۱۳۹۵	۲۱.۲
۱۳۹۶	۲۱.۶
۱۳۹۷	۲۰.۵
۱۳۹۸	۱۹.۳
۱۳۹۹	۱۹.۷
۱۴۰۰	۱۹.۶
۱۴۰۱	۱۸.۵

سال	شعار راهبردی
۱۳۹۱	سال تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی
۱۳۹۶	سال اقتصاد مقاومتی: تولید-اشتغال
۱۳۹۷	سال حمایت از کالای ایرانی
۱۳۹۸	سال رونق تولید
۱۳۹۹	سال جهش تولید
۱۴۰۰	سال تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها
۱۴۰۱	سال تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین
۱۴۰۲	سال مهار تورم و رشد تولید
۱۴۰۳	سال تولید ملی با مشارکت مردم
۱۴۰۴	سرمایه گذاری برای تولید

بیش از یک دهه است که مفهوم **"تولید"** جایگاه خود را در شعار راهبردی هر سال حفظ کرده است.

این نشان می‌دهد که همواره افزایش درآمد ملی، اولویتی جدی در نگاه سیاستگذاران است.

عوامل تاثیر گذار بر تشکیل سرمایه

نقش محوری بیمه ، از دو منظر کلان قابل مشاهده است:

- تضمین امنیت حقوقی و پوشش انواع ریسک (امنیت سرمایه گذاری)
- تسهیل تأمین مالی (دسترسی به منابع مالی و توسعه بازارهای مالی).

امنیت سرمایه گذاری

ثبات و پیش بینی پذیری اقتصاد

دسترسی به منابع مالی و توسعه یافتگی ابزارهای مالی

زیرساخت های فناورانه و لجستیکی

سرمایه انسانی و دسترسی به بازارها

عوامل تاثیر گذار بر تشکیل سرمایه

نقش صنعت بیمه در توسعه اقتصادی / امنیت سرمایه گذاری

صنعت بیمه نه تنها یک حامی مطمئن برای سرمایه‌گذاران تولیدی است، بلکه به عنوان یک شریک استراتژیک در توسعه اقتصادی کشور عمل می‌کند.

کاهش ریسک‌های فعالیت‌های تولیدی از طریق ارائه پوشش‌های بیمه‌ای تخصصی

- بیمه‌های تمام خطر پروژه: حمایت از پروژه‌های تولیدی در برابر حوادثی مانند حریق، انفجار و خرابی تجهیزات
- بیمه‌های مسئولیت کارفرما و پیمانکار: کاهش نگرانی‌های ناشی از مسئولیت‌های قانونی در پروژه‌های بزرگ
- بیمه‌های اموال (شامل آتش‌سوزی، اتومبیل و ...): پوشش خسارات ناشی از آسیب به دارایی‌های تولیدی
- بیمه‌های اتکایی: برای پوشش خسارت‌های ناشی از بلایای طبیعی
- بیمه‌های اشخاص: پوشش‌های درمان / عمر / حادثه

خسارات اقتصادی جهانی ناشی از بلایای طبیعی

- کل خسارت ناشی از بلایای طبیعی در سال ۲۰۲۵: برابر با ۳۸۰ میلیارد دلار؛
- خسارات تحت پوشش بیمه: تنها ۱۶۰ میلیارد دلار (۴۲٪)؛
- شکاف بیمه‌ای: ۵۸٪ (معادل ۲۲۰ میلیارد دلار بدون پوشش).

منطقه	پوشش بیمه‌ای
آمریکا	۶۵٪
اروپا	۵۵٪
کشورهای در حال توسعه	کمتر از ۱۵٪

منبع: www.iaisweb.org

حادثه کالیفرنیا

- **مقیاس رخداد:** آتش‌سوزی‌های ژانویه ۲۰۲۵ در کالیفرنیا، جنوبی (به‌ویژه در لس‌آنجلس) منجر به تخریب ۱۲'۴۰۱ سازه، کشته شدن ۲۵ نفر و آوارگی ۱۸۰'۰۰۰ نفر شد. این آتش‌سوزی‌ها تحت تأثیر بادهای سانتا آنا با سرعت ۱۶۰ کیلومتر بر ساعت و خشکسالی بی‌سابقه تشدید شدند.
- **خسارات اقتصادی:** بین ۱۳۰ تا ۲۵۰ میلیارد دلار برآورد شده است (معادل ۴٪ تولید ناخالص کالیفرنیا).
- **خسارات بیمه‌شده:** تنها ۲۰ تا ۴۵ میلیارد دلار (فقط ۱۵-۳۰٪ کل خسارات) تحت پوشش بیمه قرار گرفتند.

منبع: www.swissre.com

حادثه انفجار و آتش سوزی در بندر شهید رجایی بندرعباس

- این حادثه در ۶ اردیبهشت ۱۴۰۴ به عنوان بی سابقه ترین سانحه بیمه ای ایران در ۴۰ سال اخیر شناخته شد.
- تلفات جانی: حداقل ۷۰ کشته و ۱'۲۴۲ مجروح
- خسارات مالی: برآوردها بین ۲ تا ۴ میلیارد دلار متغیر است.
- خودروها: از ۲'۰۰۰ خودروی آسیب دیده، ۱'۵۶۸ خودروی فاقد بیمه، بوده اند.
- کانتینرها: از ۴'۴۰۰ کانتینر، تنها ۳۰٪ سالم ماندند.
- کارگران بی بیمه: بسیاری از کارگران فاقد بیمه مسئولیت کارفرما بودند و خانواده های آنها برای دریافت غرامت با مشکلات حقوقی مواجه شدند.

تأمین مالی شرکت‌ها از طریق سرمایه‌گذاری ذخایر فنی (آیین‌نامه ۱۰۴)

خرید اوراق مشارکت دولتی و شرکتی مرتبط با پروژه‌های زیربنایی و تولیدی	سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار و بازار سرمایه
سرمایه‌گذاری در صندوق‌های پروژه صنعتی یا خرید سهام شرکت‌های تولیدی	
مشارکت در تأمین مالی پروژه‌های بزرگ از طریق بازار سرمایه	
اعطای تسهیلات به واحدهای تولیدی با سپرده‌گذاری در بانک‌ها	سرمایه‌گذاری در تسهیلات بانکی و اعتبارات تولیدی
همکاری با بانک‌ها برای تأمین مالی طرح‌های صنعتی از طریق مکانیسم‌های مشارکتی	
مشارکت در پروژه‌های انرژی، حمل و نقل و صنایع بزرگ	سرمایه‌گذاری مستقیم در پروژه‌های زیرساختی و تولیدی
سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های اقتصادی مانند نیروگاه‌ها، پالایشگاه‌ها و شهرک‌های صنعتی	

تأمین مالی از طریق سرمایه‌گذاری ذخایر فنی: مطالعه موردی

Asset Class	Life	P/C	Health	Title	Total	% of Total
Bonds	3,658,290	1,305,183	200,217	6,012	5,169,703	60.8%
Common Stocks	220,000	914,299	47,778	2,711	1,184,787	13.9%
Mortgages	733,801	33,476	749	7	768,033	9.0%
Schedule BA and Other Assets	344,958	164,942	23,019	577	533,496	6.3%
Cash and Short-Term Investments	190,594	201,096	77,350	1,647	470,687	5.5%
Contract Loans	138,926	2	1	-	138,928	1.6%
Derivatives	102,006	2,463	27	-	104,496	1.2%
Real Estate	22,767	12,830	6,573	202	42,372	0.5%
Preferred Stocks	17,660	15,279	997	150	34,086	0.4%
Aggregate Write-Ins	22,107	2,849	343	1	25,300	0.3%
Securities Lending (Reinvested Collateral)	15,380	5,658	2,771	-	23,809	0.3%
Receivables for Securities	8,829	2,478	399	6	11,712	0.1%
Total	5,475,318	2,660,556	360,222	11,313	8,507,410	100%
% of Total	64.4%	31.3%	4.2%	0.1%	100%	

Bond Type	Life	P/C	Health	Title	Total	% of Total
Corporate Bonds	2,254,228	521,320	80,884	3,020	2,859,452.0	55.3%
ABS and Other Structured Securities	493,738	112,051	19,330	62	625,180.3	12.1%
Municipal Bonds	207,852	236,088	22,688	912	467,540.1	9.0%
U.S. Government	143,409	175,160	27,456	599	346,622.8	6.7%
Agency-Backed RMBS	119,592	118,641	29,870	694	268,796.3	5.2%
Private-Label CMBS	154,142	45,718	9,550	9	209,418.8	4.1%
Bank Loans	103,300	16,123	2,011	204	121,637.7	2.4%
Private-Label RMBS	88,061	25,553	3,716	2	117,332.1	2.3%
Agency-Backed CMBS	41,935	29,530	2,159	117	73,741.3	1.4%
Foreign Government	45,935	19,759	1,091	371	67,155.8	1.3%
Exchange-Traded Funds (ETFs)	5,845	4,935	1,293	12	12,083.9	0.2%
Other	254	307	173	11	744.7	0.0%
Total	3,658,290	1,305,184	200,218	6,012	5,169,706	100%
% of Total	70.8%	25.2%	3.9%	0.1%	100.0%	

دو جدول روبرو وضعیت سرمایه‌گذاری از محل منابع بیمه ای در آمریکا را نشان می‌دهد (سال ۲۰۲۳):

- بیش از ۶۰٪ منابع در اوراق نگهداری می‌شوند
- بیش از نیمی از این اوراق را، **اوراق شرکتی** داده اند. (حدود ۳۰٪ کل منابع)
- سپرده‌های بانکی و اوراق دولتی **تنها حدود ۶٪** سرمایه‌گذاری‌ها را تشکیل داده اند.

از این آمار میتوان نقش جدی صنعت بیمه آمریکا در فضای تأمین مالی آن کشور مشاهده کرد.

منبع: NAIC Special Reports

در شرکت‌های بیمه کشورمان، سهم اوراق شرکتی کمتر از اوراق دولتی است. و هم‌چنین سپرده‌های بانکی مقدار بیشتری از منابع را به خود جذب کرده اند.

- **تأمین مالی بلندمدت:** ذخایر فنی معمولاً منابعی با سررسید بلندمدت هستند که برای پروژه‌های بزرگ تولیدی مناسب‌اند.
- **کاهش وابستگی به سیستم بانکی:** با تنوع بخشیدن به منابع تأمین مالی، فشار بر نظام بانکی کاهش می‌یابد.
- **افزایش نقدینگی در بازار سرمایه:** حضور شرکت‌های بیمه به عنوان سرمایه‌گذار نهادی، بازار سرمایه را پویاتر میکند.
- **پایداری مالی:** از آنجا که ذخایر فنی باید همیشه قابل دسترس باشند، سرمایه‌گذاری‌ها معمولاً در دارایی‌های کم ریسک و مطمئن انجام می‌شود که برای اقتصاد تولیدی مفید است.

چالش‌ها و محدودیت‌ها

- محدودیت‌های قانونی برای سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه
- کمبود ظرفیت سرمایه‌گذاری ذخایر فنی نسبت به نیازهای کل اقتصاد تولیدی
- عدم تنوع ابزارهای مالی (مانند صندوق‌های پروژه محور)
- مالیات / حاکمیت

راهکارهای بهبود

- توسعه بازار سرمایه و ایجاد ابزارهای نوین مالی برای جذب بهتر منابع بیمه‌ای؛
- افزایش سقف مجاز سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه در بخش‌های مولد اقتصادی؛
- تشویق بیمه‌گران به مشارکت در پروژه‌ها (مشارکت عمومی-خصوصی)؛
- استفاده از فینتک‌ها و بیمه‌های دیجیتال برای افزایش کارایی سرمایه‌گذاری ذخایر فنی.

بیمه زندگی مفید

چون زندگی زیباست...

M.Bakhtiari@emofid.com
Z.Majedi@emofid.com
M.Aseraei@emofid.com